

p. A Pioszczyński
14.08.2023
A. Chojko

PODKARPACKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

35-101 Rzeszów
ul. Gen. M. Langiewicza 26
tel.: (17) 854-38-41, 854-36-83

fax: (17) 850-53-77
e-mail: wios@wios.rzeszow.pl
http://www.wios.rzeszow.pl

Delegatura WIOŚ w Przemyśle
37-700 Przemyśl
pl. Dominikański 3
tel.: (16) 678-44-96, 678-44-89

fax: (16) 678-44-89
e-mail: przemysl@wios.rzeszow.pl
http://www.przemysl.wios.rzeszow.pl

PROTOKÓŁ KONTROLI NR DEL-PRZEMY 131/2023

Sygnatura protokołu	DPWI.7023.473.2023.AP
Podstawa do przeprowadzenia kontroli	art. 9 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 1070 z późn. zm.)
Identyfikacja kontrolowanego zakładu	
Nazwa, adres	Gmina Miejska Jarosław Rynek 1, 37-500 Jarosław Miasto Jarosława / Powiat Jarosławski
Rodzaj działalności, rodzaje i liczba instalacji, kod działalności lub instalacji	Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej Instalacje: inne
Adres kontrolowanej działalności	Rynek 1, 37-500 Jarosław Miasto Jarosława / Powiat Jarosławski
Osoba poinformowana o podjęciu kontroli	Pani Magdalena Kapusta – Sekretarz Miasta Jarosławia
Regon zakładu lub PESEL kontrolowanego, który nie posiada regonu (np. rolnicy indywidualni)	650 900 520
Rodzaj kontrolowanego przedsiębiorcy zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej	Nie dotyczy
Rejestracja	Nie dotyczy
Telefon	16 624 87 00 / 16 624 87 65
Adres strony internetowej: e-mail:	www.jaroslaw.pl kancelaria@um.jaroslaw.pl
Posiadane certyfikaty ISO, EMAS	---
Przedstawiciel kontrolowanego	Pan Waldemar Paluch – Burmistrz Jarosławia Pan Wiesław Pirożek – zastępca Burmistrza Pan Dariusz Tracz – Zastępca Burmistrza Pani Magdalena Kapusta – Sekretarz Miasta Jarosławia
Udzielający informacji: (imię, nazwisko, stanowisko)	Pani Grażyna Strzelec Pani Ewa Bernacka Dyrektor Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, Mieniem Komunalnym i Ochrony Środowiska w Urzędzie Miasta Jarosławia posiadająca upoważnienie Nr 79/2023 do składania wyjaśnień podczas kontroli przeprowadzanej przez WIOŚ w Rzeszowie Inspektor w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami, Mieniem Komunal-

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

[Signature] *[Signature]*

Pan Lesław Strohbach	nym i Ochrony Środowiska w Urzędzie Miasta Jarosławia posiadająca upoważnienie Nr 80/2023 do składania wyjaśnień podczas kontroli przeprowadzanej przez WIOŚ w Rzeszowie
Pani Małgorzata Cetnarowicz	Dyrektor Wydziału Spraw Społecznych i Obronnych w Urzędzie Miasta Jarosławia posiadający upoważnienie Nr 81/2023 do składania wyjaśnień podczas kontroli przeprowadzanej przez WIOŚ w Rzeszowie
	Inspektor w straży Miejskiej w Urzędzie Miasta Jarosławia posiadająca upoważnienie Nr 82/2023 do składania wyjaśnień podczas kontroli przeprowadzanej przez WIOŚ w Rzeszowie
	Wszystkie ww. upoważnienia udzielone zostały przez Zastępcę Burmistrza Miasta Jarosławia i stanowią załącznik nr 1 do protokołu.

Informacja o kontroli	
Data kontroli	Data rozpoczęcia kontroli – 07.08.2023 r. Data zakończenia kontroli – 11.08.2023 r.
Charakter kontroli	Planowa
Typ kontroli	Problemowa
Okres objęty kontrolą	Lata 2021 - 2022 r. i stan aktualny
Data poprzedniej kontroli	16.11 – 01.12.2020 r.
Cel kontroli	Cel 42. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.
Cykl kontrolny	---
Informacje zastrzeżone	nie

Przeprowadzający kontrolę, uczestniczący w kontroli	
Inspektor/inspektorzy upoważnieni do kontroli	Adam Płoszczyński, główny specjalista WIOŚ Rzeszów Delegatura w Przemysłu Legitymacja nr 09035
Wykonujący pomiary i badania	---
Osoby uczestniczące w kontroli	---

1. Ustalenia kontroli.

1.1. Informacje o kontrolowanym podmiocie.

Gmina miejska Jarosław położona jest w południowo-wschodniej Polsce, we wschodniej części woj. podkarpackiego, na pograniczu odznaczającego się łagodnymi wzniesieniami Pogórza Rzeszowskiego (zwanego w tej części Pogórzem Jarosławskim) i Doliny Dolnego Sanu.

W układzie pasmowo-węzłowym województwa podkarpackiego miasto znajduje się w paśmie podwyższonej aktywności społeczno-gospodarczej, ze względu na szlaki komunikacyjne oraz związki infrastruktury technicznej i ekonomicznej.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Miejsce i rola miasta Jarosławia w powiecie jarosławskim, w woj. podkarpackim i w kraju wiąże się z jego potencjałami społecznymi, kulturowymi i produkcyjno-usługowymi.

Aktualnie Miasto Jarosław obejmuje obszar o powierzchni 34,46 km², który zamieszkuje: 34 699 mieszkańców (pobyt stały) i 524 mieszkańców (pobyt czasowy) – stan na dzień 09.08.2023 r. Tym samym miasto to znajduje się wśród 6 miast woj. podkarpackiego (Tarnobrzeg, Krosno, Jasło, Sanok, Dębica) liczących od 30-50 tys. mieszkańców. Dobrze rozwinięta jest sieć infrastruktury społecznej.

Gmina Miejska Jarosław jest jednostką samorządu terytorialnego, która realizuje zadania własne w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb mieszkańców, a także zadania zlecone z mocy ustawy z zakresu administracji rządowej.

1.2. Ustalenia w zakresie przestrzegania zasad ochrony środowiska zgodnie z celem kontroli.

Ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim za 2011 r. wykonana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie wykazała przekroczenia jakości powietrza w zakresie: poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i PM2,5 oraz docelowego benzo(a)piranu w pyłe zawieszonym PM10. Powyższa ocena wskazała na konieczność wykonania Programu Ochrony Powietrza dla strefy podkarpackiej – kod strefy: PL1802.

Zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn.zm.) Zarząd Województwa Podkarpackiego opracowuje i przedstawia do zaopiniowania burmistrzom lub prezydentom miast i starostom projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji. Jednocześnie w przypadku ryzyka wystąpienia w danej strefie przekroczenia poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy prawo ochrony środowiska zarząd województwa opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom projekt uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, sejmik województwa określa w drodze uchwały, program ochrony powietrza (art. 91 ust. 3) oraz plan działań krótkoterminowych (art. 92 ust. 1c).

Realizując ww. obowiązki określone w ustawie Poś Sejmik Województwa Podkarpackiego Uchwałą nr XXXIII/608/13 z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia "Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu" wraz z Planem Działań Krótkoterminowych uchwalili „Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu" wraz z Planem Działań Krótkoterminowych, stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

Uchwałą NR XXX/544//16z dnia 29 grudnia 2016 r. zmieniającą uchwałę w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu" wraz z Planem Działań Krótkoterminowych Sejmik Województwa Podkarpackiego w uchwale nr XXXIII/608/13 z dnia 29 kwietnia 2013 r. wprowadził zmiany w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

ATW

AB

Następnie uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr LII/870/18 z dnia 23.04.2018 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego z dnia 2 maja 2018 r., poz. 2225) w uchwale Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr XXXIII/608/13 zmienionej uchwałą XXX/544/16 zmieniono treść rozdziału 14.1. Inwentaryzacja oraz charakterystyka techniczno-ekologiczna punktowych źródeł emisji, który otrzymał nowe brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

Uchwałą Nr XXVII/463/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z dnia 13 października 2020 r., poz. 3868) w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej - z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych”, uchwalono nowy „Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej - z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

Powyższą uchwałą uchylono uchwałę Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XXXIII/608/13 z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z „Planem Działań Krótkoterminowych” oraz uchwałę Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XXX/544/16 z dnia 29 grudnia 2016 r. zmieniającą uchwałę w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z „Planem Działań Krótkoterminowych” i uchwałę Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr LII/870/18 z dnia 23 kwietnia 2018 r. zmieniającą uchwałę w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z „Planem Działań Krótkoterminowych”.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Podkarpackiego.

Realizacja niniejszego Programu znajduje się głównie w zakresie działań władz samorządowych. Celem niniejszej kontroli jest sprawdzenie realizacji przez Gminę Miejską Jarosław obowiązków jakie ciąży na niej jako organie samorządu gminnego, wskazanych w ww. programie ochrony powietrza, zgodnie z art. 96a ust. 1 pkt 2 ww. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Niniejszą kontrolą objęto rok 2021 i 2022, obejmujący I i II okres sprawozdawczy po uchwaleniu nowego „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej ...” - Uchwała Nr XXVII/463/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020 r. Przewidziane do realizacji zadania dla Gminy Miejskiej Jarosław w ww. okresie określono w załączniku do ww. uchwały z dnia 28 września 2020 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej - z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych”.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska w dniu 19 lutego 2018 r. zatwierdził Wytyczne do przeprowadzenia w 2018 r., przez Inspekcję Ochrony Środowiska ogólnokrajowego cyklu kontrolnego w zakresie uchwalania i realizacji zadań określonych w programach ochrony powietrza lub ich aktualizacjach i planach działań krótkoterminowych. Niniejsza kontrola

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

została przeprowadzona w oparciu ww. wytyczne. Zgodnie z wytycznymi kontrole w zakresie wykonywania zadań powyższych zadań przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta obejmują n.w. zagadnienia:

1) dane identyfikacyjne kontrolowanego organu administracji samorządowej – Gmina Miejska Jarosław, ul. Rynek 1, 37-500 Jarosław.

2) analiza obowiązków nałożonych na kontrolowany organ administracji samorządowej w ramach programu ochrony powietrza lub jego aktualizacji

W dok. „Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej - z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych”, zostały określone zadania dla poszczególnych jednostek - w pkt 10.1.2 „Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji programu ochrony powietrza” w postaci n.w. działań naprawczych:

- Działanie PsOeUa - ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego – obszar działania – gminy w strefie podkarpackiej. Podmiot/organ odpowiedzialny za realizację działania naprawczego: użytkownicy kotłowni na paliwo stałe do 1,0 MW: osoby fizyczne, przedsiębiorcy i osoby prawne, samorządy powiatów odnośnie majątku powiatów oraz **samorządy gminne odnośnie majątku gminy w gminach miejskich oraz w miastach na terenie gmin miejsko-wiejskiej strefy podkarpackiej.**
- Działanie PsDzKo prowadzenie działań kontrolnych – obszar działania – gminy w strefie podkarpackiej. Podmiot/organ odpowiedzialny za realizację działania naprawczego – **samorządy gminne.**
- Działanie PsWuAn – wspomaganie samorządów gminnych i mieszkańców gmin we wdrażaniu uchwały antysmogowej – obszar działania – gminy w strefie podkarpackiej. Podmiot/organ odpowiedzialny za realizację działania naprawczego – samorząd wojewódzki.
- Działanie PsSyWs – stworzenie przez samorząd gminny systemu wsparcia wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych – obszar działania - gminy w strefie podkarpackiej. Podmiot/organ odpowiedzialny za realizację działania naprawczego – **samorządy gminne.**
- Działanie PsObZi – zwiększenie udziału zieleni w miastach strefy podkarpackiej – obszar działania miasta w strefie podkarpackiej wskazane w tabeli 1-32 w tym Jarosław. Podmiot/organ odpowiedzialny za realizację działania naprawczego – **samorządy gminne.**
- Działanie PsEdEk – edukacja ekologiczna – obszar działania – gminy w strefie podkarpackiej. Podmiot/organ odpowiedzialny za realizację działania naprawczego – **samorządy gminne, powiatowe i wojewódzki.**

W związku z powyższym stwierdzono, że Gmina Miejska Jarosław jest obowiązana realizować zadania: PsOeUa, PsDzKo, PsSyWs, PsObZi i PsEdEk.

Zgodnie z zapisem pkt 2.1 Monitoring realizacji programu ochrony powietrza, w terminie do 28 lutego 2022 roku, Burmistrz Jarosławia zobowiązany był do sporządzenia i przekazania Sprawozdania w zakresie działań związanych z redukcją emisji zanieczyszczeń do powietrza, tj. pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 i benzo(a)pirenu, obejmującego wszystkie działania ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym, które zostały wyznaczone dla Gminy Miejskiej Jarosław w okresie 2021 r. Natomiast Sprawozdanie okresowe z realizacji programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych, które zostały wyznaczone dla Gminy Miejskiej Jarosław w okresie 2022 r. zgodnie z art. 94 ust. 2c pkt 1

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

ustawy Prawo ochrony środowiska należało przekazać zarządowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska do dnia 15 lutego 2023 r.

Sprawozdania powinny być przekazywane wyłącznie w wersji elektronicznej na portalu e-sprawozdawczość udostępnianego na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

Szczegółowe obowiązki nałożone na Gminę Miejską Jarosław przedstawiono poniżej:

- **Działanie PsOeUa - ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego** – przez zmianę sposobu ogrzewania w lokalach ogrzewanych indywidualnie niskosprawnymi kotłami lub piecami na paliwo stałe.

Zgodnie z Lp. 17 Tabeli 1-27 „Szacowana liczba kotłów, które powinny zostać wymienione na terenie strefy podkarpackiej celem wypełnienia zapisów uchwały antysmogowej do roku 2026”, na terenie Gminy Miejskiej Jarosław w ww. okresie należy wymienić 4 390 szt. kotłów, w tym w roku 2021 – 439 szt. kotłów i w roku 2022 – 439 szt. kotłów. Szacowany koszt wymiany w latach 2021-2026 – 25 850 tys. zł, w tym w roku 2021 – 6 585 tys. zł i w roku 2022 – 6 585 tys. zł.

Zgodnie z Lp. 64 Tabeli 1-31 „Efekt ekologiczny realizacji Programu w kolejnych latach jego realizacji w podziale na gminy”, Gmina Miejska Jarosław powinna uzyskać następujące efekty ekologiczne (redukcję emisji):

	pyłu PM10 [Mg]	pyłu PM2,5 [Mg]	b(a)p [kg]
Łącznie w latach 2021-2026:	212,25	165,65	75,43
w tym			
w roku 2021 r.	21,22	16,57	7,54
w roku 2022 r.	21,22	16,57	7,54

- **Działanie PsDzKo - prowadzenie działań kontrolnych.** Minimalna liczba kontroli do przeprowadzenia w ciągu roku dla gmin miejskich i miejsko-wiejskich – 40, a dla gmin wiejskich – 30. Kontrole w latach 2021-2026 powinny prowadzić straż miejska/gminna lub upoważnienia pracownicy gminy prowadzić. Z uwagi na fakt, że Gmina Miejska Jarosław jest gminą miejską zobowiązana jest do przeprowadzenia 40 kontroli rocznie.

- **Działanie PsSyWs – stworzenie przez samorząd gminny systemu wsparcia wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych.** System wsparcia powinien polegać na:

- wnioskowaniu o środki finansowe z programów NFOŚiGW oraz innych (np. STOP SMOG) w celu wspierania mieszkańców w celu realizacji działania PsOeUa oraz w miarę potrzeb i możliwości finansowych gminy, udzielaniu dodatkowego wsparcia ze środków własnych,
- w gminach, w których funkcjonują systemy dotacji należy kontynuować sukcesywnie ich udzielanie końcowym odbiorcom (odpowiednim podmiotom i osobom fizycznym) na wymianę starych niskosprawnych kotłów, pieców i palenisk zasilanych paliwem stałym,
- w gminach, w których do tej pory dotacje nie były przydzielane, należy wdrożyć taki system. Zorganizowany system powinien zapewniać odpowiedni poziom dofinansowania inwestycji w zakresie przekazywania środków dla zainteresowanych mieszkańców. W miarę potrzeb należy aktualizować regulamin przyznawania dotacji celowych na modernizację budynków mieszkalnych jedno i wielorodzinnych oraz należy podejmować próby zróżnicowania dofinansowania w zależności od poziomu ubóstwa energetycznego.

- prowadzenia doradztwa w gminie obejmującego:

- informowanie o sposobach zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza,
- informowanie o dostępnych sposobach dofinansowania wymiany kotłów,
- w miarę możliwości wspomaganie mieszkańców przy wypełnianiu wniosków o dofinansowanie m.in. w ramach programu „Czyste powietrze”,

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

[Signature] *AF*

- koordynacja realizacji innych programów finansowych, w tym m.in. Programu STOP SMOG, a także programów gminnych, mobilizowanie mieszkańców do włączenia się w działania wdrażające uchwały antysmogowe.

W ramach udzielonych dotacji i kontroli wydawania udzielonych funduszy gmina zbiera informacje o ilości i sposobie wymiany źródeł grzewczych.

Wskaźnikami realizacji działania będzie:

- ilość programów w jakich gmina pozyskała wsparcie – przynajmniej jeden co dwa lata,
- ilość udzielonych porad i konsultacji mieszkańcom – minimum 10% wskazanej w programie liczby kotłów do wymiany w danym roku.

- **Działanie PsObZi** – zwiększenie udziału zieleni w miastach strefy podkarpackiej. Realizacja działania będzie odbywała się poprzez tworzenie zielonej infrastruktury, funkcyjnych obszarów zielonych, rewitalizację zieleni oraz wzbogacenie terenów zieleni (zagęszczanie, dosadzanie). W Tabeli 1-32 Wskaźnik realizacji i efekt ekologiczny działania – zwiększenie terenów zielonych w miastach strefy podkarpackiej określono dla miasta Jarosław roczny wzrost powierzchni terenów zielonych wynoszący 4,29 ha (łącznie w latach 2021-2026 – 25,74 ha).

- **Działanie PsEdEk** - edukacja ekologiczna. Akcje edukacyjne powinny mieć na celu uświadamianie społeczeństwa i wzbogacanie wiedzy zakresie:

- zachowań pogarszających jakość powietrza (szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych, spalania węgla w kotłach bezklasowych),
- skutków zdrowotnych i finansowych złej jakości powietrza,
- działań, które można i należy podejmować aby poprawić lokalną jakość powietrza, w tym korzyści jakie niesie dla środowiska: korzystane ze zbiorowych komunikacji lub alternatywnego transportu (rowerem, pieszo), podłączenia do scentralizowanych źródeł ciepła, termomodernizacja budynków, promocji nowoczesnych niskoemisyjnych źródeł ciepła i zwiększanie terenów zieleni w miastach.

Dla samorządów gminnych określono w Programie następujące działania w okresie lat 2021 – 2025: udział w ogólnopolskich akcjach edukacyjnych (2 na rok) oraz przeprowadzenie akcji edukacyjnej dot. czystości powietrza (2 na rok).

3) analiza obowiązków nałożonych na kontrolowany organ administracji samorządowej w ramach planów działań krótkoterminowych oraz terminowość i rzetelność ich wykonania.

W punkcie 4. Plan Działań Krótkoterminowych określono, że podstawą opracowania Planu Działań Krótkoterminowych dla strefy podkarpackiej art. 91 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, stanowiący, iż dla stref, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne lub docelowe substancji w powietrzu, zarząd województwa opracowuje projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza lub jego aktualizacji, którego integralną część stanowi PDK oraz art. 92 ust. 1 stanowiący, iż w przypadku wystąpienia w danej strefie przekroczenia poziomu alarmowego, informowania, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu, zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania informacji o tym ryzyku od GIOŚ, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom projekt uchwały sprawie planu działań krótkoterminowych, w którym ustala się działania mające na celu: zmniejszenie ryzyka wystąpienia takich przekroczeń oraz ograniczenie skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

Dla strefy podkarpackiej przyjęto uchwałę Nr XXVII/463/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z dnia 13 października 2020 r., poz. 3868) w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej - z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

[Podpisy]

zawieszono PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszono PM2,5 oraz poziomu docelowo benzo(a)pirenu wraz z Planem Działoń Krótkoterminowych”.

Poziomy dopuszczalne wynoszą:

- pył zawieszono PM10 o okresie uśredniania wyników 24 godziny - 35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- pył zawieszono PM10 o okresie uśredniania wyników pomiarów rok kalendarzowy - 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- pył zawieszono PM2,5 dla wartości średnioroczne - 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (do osiągnięcia do 2015 r.) i 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (do 2020 r.)
- benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10 o okresie uśredniania wyników pomiarów rok kalendarzowy - 1 ng/m^3 (poziom docelowo).

Poziom informowania dla pyłu zawieszono PM10 o okresie uśredniania wyników 24 godziny - 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Poziom alarmowy dla pyłu zawieszono PM10 o okresie uśredniania wyników 24 godziny - 150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Zgodnie z pkt. 4.1.7 Tryb ogłoszenia wdrożenia działoń krótkoterminowych dla pyłu zawieszono PM10 w strefie podkarpackiej system informowania społeczeństwa opiera się na trzech poziomach według następujących kryteriów:

- **Poziom 1** (kolor żółty) - istnieją ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszono PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszono PM2,5, poziomu docelowo B(a)P,
- **Poziom 2** (kolor pomarańczowy) - istnieją ryzyko przekroczenia poziomu informowania pyłu zawieszono PM10,
- **Poziom 3** (kolor czerwony) - istnieją ryzyko przekroczenia poziomu alarmowania pyłu zawieszono PM10.

Poziom 1 (żółty) - informacja o ryzyku przekroczenia w formie komunikatu na stronie internetowej ogłoszane jest przez WCZK w Rzeszowie po otrzymaniu informacji z GIOŚ – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszono PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszono PM2,5, poziomu docelowo B(a)P.

Poziom 2 (pomarańczowy) – informowanie społeczeństwa i wskazanych w PDK podmiotów o ryzyku przekroczenia poziomu informowania oraz konieczności podjęcia działoń określonych dla alertu 2, wykonywane przez WCZK w Rzeszowie po otrzymaniu informacji z GIOŚ – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie o ryzyku przekroczenia poziomu informowania pyłu zawieszono PM10.

Poziom 3 (czerwony) - informowanie społeczeństwa i wskazanych w PDK podmiotów o ryzyku przekroczenia poziomu alarmowego i konieczności podjęcia działoń określonych dla alertu 3, wykonywane przez WCZK w Rzeszowie po otrzymaniu informacji z GIOŚ – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie o ryzyku przekroczenia poziomu alarmowego pyłu zawieszono PM10.

W pkt. 4.1.6 „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej” określono sposób postępowania administracji i podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie działoń krótkoterminowych tym dla straży miejskiej/gminnej i pracowników urzędu gmin:

- prowadzenie kontroli dotyczących zakazu spalania odpadów w kotłach domowych,
- prowadzenie kontroli w zakresie palenia w kominkach,
- prowadzenie kontroli przestrzegania zakazu spalania pozostałości roślinnych jak i używania spalinowego sprzętu ogrodniczego (codziennie na obszarze przekroczeń, w dniach wystąpienia przekroczenia poziomów informowania oraz alarmowych pyłu PM10),
- prowadzenie kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów poza instalacjami do tego przystosowanymi.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

W roku 2021 dla powiatu jarosławskiego ogłaszane były następujące alerty:

- II stopnia (ryzyko przekroczenia poziomu informowania pyłu zawieszonego PM10): w dniu 18.01, 19.01, 1.02, 23.02, 24.02, 25.02 i 26.02. Nie wystąpiło przekroczenie poziomu informowania pyłu zawieszonego PM10.

W związku z ogłoszeniem alertu Poziomu 2 w dniach 18.01, 01.02, 23.02, 24.02 i 25.02 Gmina Miejska Jarosław na swojej stronie internetowej zamieściła komunikat o alercie oraz drogą elektroniczną poinformowała o alercie placówki ochrony zdrowia (3), placówki oświatowo-wychowawcze (16) i inne instytucje (45). Gmina nie podejmowała natomiast działań kontrolnych określonych w pkt. 4.1.6 „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej”. W dniach 19.01 i 26.02.2021 r. nie zamieszczono informacji o alercie na stronie internetowej Miasta Jarosław (wg uzyskanych informacji PCZK w Jarosławiu nie przesłało informacji o alercie do MCZK w Jarosławiu).

Jednocześnie dla powiatu jarosławskiego w kwietniu 2021 r. ogłoszono ryzyko przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego B(a)P, a w listopadzie 2021 r. ogłoszono ryzyko przekroczenia dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10.

W roku 2022 dla powiatu jarosławskiego ogłaszane były następujące alerty:

- II stopnia (ryzyko przekroczenia poziomu informowania pyłu zawieszonego PM10): w dniu 12.03 i 23.03. Przekroczenie poziomu informowania pyłu zawieszonego PM10 wystąpiło 22 i 23.03.2022 r.

- III stopnia (ryzyko przekroczenia poziomu alarmowego pyłu zawieszonego PM10): w dniu 23.03. Nie wystąpiło przekroczenie poziomu alarmowego pyłu zawieszonego PM10.

W związku z ogłoszeniem alertu Poziomu 3 w dniu 23.03.2022 r. Gmina Miejska Jarosław na swojej stronie internetowej zamieściła komunikat o alercie oraz drogą elektroniczną poinformowała o alercie placówki ochrony zdrowia (3), placówki oświatowo-wychowawcze (16) i inne instytucje (45). Gmina nie podejmowała natomiast działań kontrolnych określonych w pkt. 4.1.6 „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej”.

Nie zamieszczono natomiast informacji o alercie w dniu 12.03.2022 r. na stronie internetowej Miasta Jarosław (wg uzyskanych informacji PCZK w Jarosławiu nie przesłało informacji o alercie do MCZK w Jarosławiu).

Jednocześnie dla powiatu jarosławskiego w kwietniu 2022 r. ogłoszono ryzyko przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego B(a)P.

4) analiza terminowości składania sprawozdań przez kontrolowany organ administracji samorządowej z zakresu działań ujętych w programie ochrony powietrza lub jego aktualizacji

Zgodnie z pkt 2 Obowiązki i ograniczenia wynikające z realizacji Programu sprawozdawczość odnośnie monitorowania postępów realizacji celów Programu oraz realizacji Planu działań krótkoterminowych będzie obejmowała wszystkie gminy i powiaty na terenie województwa podkarpackiego. Sprawozdanie w zakresie działań związanych z redukcją emisji zanieczyszczeń do powietrza tj. pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 i benzo(a)pirenu powinno obejmować wszystkie działania ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym, które zostały wyznaczone dla danej jednostki. Sprawozdania powinny być przekazywane wyłącznie wersji elektronicznej na portalu e-sprawozdawczość udostępnianego na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w terminie do 28 lutego roku następnego po roku sprawozdawczym. Termin realizacji niniejszego obowiązku obowiązywał dla roku sprawozdawczego 2021.

Natomiast Sprawozdanie okresowe z realizacji programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych, które zostały wyznaczone dla Gminy Miejskiej Jarosław, począwszy od 2022 r. zgodnie z art. 94 ust. 2c pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

należy przekazywać zarządowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska do dnia 15 lutego 2023 r.

Jedyną formą sprawozdania z zakresu realizacji Programu Ochrony Powietrza za rok 2021 i 2022 były dane wprowadzane do portalu e-sprawozdawczość.

Kontrolowana jednostka wprowadziła do ww. programu informację o realizacji zadań określonych w Programie ochrony powietrza za rok 2021 w dniu 01.03.2022 r. (status przesłany do weryfikacji) tj. z jednodniowym przekroczeniem terminu określonego w Programie (w dniu 04.03.2022 r. – status zatwierdzony).

Zgodnie z art. 94 ust. 2c pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.) na potrzeby sporządzenia sprawozdań, o których mowa w ust. 2a, wójt, burmistrz lub prezydent miasta oraz starosta przekazują, w zakresie swojej właściwości, właściwemu zarządowi województwa oraz właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska: co roku, w terminie do dnia 15 lutego, za poprzedni rok kalendarzowy, sprawozdanie okresowe z realizacji programu ochrony powietrza i jego aktualizacji, o których mowa w art. 91, lub planu działań krótkoterminowych, o którym mowa w art. 92. W związku z czym ww. sprawozdanie z informacją o realizacji zadań określonych w Programie ochrony powietrza za rok 2022 należało przekazać zarządowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do dnia 15 lutego 2023 r.

Kontrolowana jednostka wprowadziła do ww. programu informację za rok 2022 w dniu 14.02.2023 r. (status przesłany do weryfikacji) tj. z dotrzymaniem terminu określonego w art. 94 ust. 2c pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (w dniu 15.02.2023 r. – status zatwierdzony).

Do programu wprowadzono dane na temat działań naprawczych za lata 2021 - 2022: nr 1 - PsOeUa - ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego, nr 2 - PsDzKo - prowadzenie działań kontrolnych, nr 3 - PsSyWs – stworzenie przez samorząd gminny systemu wsparcia wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych, nr 4 - PsObZi – zwiększenie udziału zieleni w miastach strefy podkarpackiej i nr 5 - PsEdEk - edukacja ekologiczna.

W trakcie kontroli przedłożono informację o sposobie realizacji działania naprawczego nr 1, 2, 3, 4 i 5, które zostały wprowadzone do portalu e-sprawozdawczość w dniu 10.08.2023 r. (uzupełnienie dot. roku 2021 i 2022) – do czasu zakończenia kontroli w dniu 11.08.2023 r. niniejsze uzupełnienie nie zostało zatwierdzone.

Zgodnie z tabelą 1-31 pn. „Efekt ekologiczny realizacji Programu w kolejnych latach jego realizacji podziale na gminy” Programu ochrony powietrza, Gmina Miejska Jarosław powinna osiągnąć

- w 2021 r. wielkość redukcji emisji PM10 o 21,22 Mg, PM2,5 o 16,57 Mg oraz BaP o 7,54 kg,
- w 2022 r. wielkość redukcji emisji PM10 o 21,22 Mg, PM2,5 o 16,57 Mg oraz BaP o 7,54 kg.

Na podstawie wprowadzonych danych do bazy dotyczących realizacji działania naprawczego nr 1 stwierdzono, że wielkość redukcji emisji:

- w roku 2021 wyniosła: PM10 - 21,462 Mg, PM2,5 - 16,759 Mg oraz BaP - 7,626 kg,
- w roku 2022 wyniosła: 21,268 Mg, PM2,5 - 16,608 Mg oraz BaP – 7,557 kg,

tj. osiągnięto wyznaczoną wielkości redukcji emisji PM10, PM2,5 oraz BaP w roku 2021 i 2022.

Wydruk z portalu e-sprawozdawczość za rok 2021 stanowi załącznik nr 2 do niniejszego protokołu, natomiast za rok 2022 - załącznik nr 3.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

5) czy kontrolowany organ administracji samorządowej określił regulamin udzielania dotacji na realizację zadań określonych w programie ochrony powietrza lub jego aktualizacji

Gmina Miejska Jarosław w latach 2021-22 nie udzielała dotacji na realizację zadań służących ochronie powietrza (wymiana starych źródeł emisji na źródła niskoemisyjne), w związku z czym nie opracowała regulaminu udzielania dotacji na zmianę istniejącego systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na ekologiczne.

W trakcie kontroli przedstawiono do wglądu Umowę o dofinansowanie Projektu współfinansowanego ze środków Instrumentu REACT-EU w ramach działania 11.2 Rozwój OZE – REACT-EU Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 zawartą pomiędzy Zarządzeniem Województwa Podkarpackiego, a Gminą Miejską Jarosław. Termin realizacji Projektu określono do 30.11.2023 r. W ramach ww. prowadziła telefoniczne konsultacje z osobami (ok. 400 osób), które w 2016 r. zgłosiły chęć udziału w programie (wstępny nabór).

Przedstawiona powyżej Umowa potwierdza przyznanie środków na realizację ww. Programu, a jego realizacja nastąpi w 2023 r.

6) rezultaty podejmowanych działań przez kontrolowany organ administracji samorządowej

6.1.) Działanie naprawcze nr 1 - PsOeUa - ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego

Na podstawie informacji Pani Ewy Bernackiej – Inspektor w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami, Mieniem Komunalnym i Ochrony Środowiska w Urzędzie Miasta Jarosławia w obiektach będących w zasobach Gminy Miejskiej Jarosław dokonano likwidacji bądź wymiany urządzeń o niskiej sprawności na urządzenia niskoemisyjne:

- w roku 2021 – 3 kotły węglowe zastąpiono 3 kotłami gazowymi.
- w roku 2022 – 8 kotłów węglowych zastąpiono 8 kotłami gazowymi.

Na terenie Gminy Miejskiej Jarosław w 2021 r. dokonano wymiany nieefektywnych źródeł ciepła na urządzenia niskoemisyjne:

w obiektach będących w zasobach Gminy Miejskiej Jarosław

- kotły gazowe – 3 szt.

w ramach Programu Czyste Powietrze

- kotły gazowe – 124 szt. przyłączy gazowych
- ogrzewanie elektryczne – 2 szt.
- ogrzewanie olejowe – 1 szt.
- kotły węglowe klasy 5 lub spełniające wymogi Ekoprojektu – 1 szt.
- kotły opalane biomasą lub spełniające wymogi Ekoprojektu – 8 szt.

samodzielnie przez mieszkańców miasta

- kotły gazowe – 270 szt. kotłów gazowych
- ogrzewanie elektryczne – 5 szt.
- kotły opalane biomasą lub spełniające wymogi Ekoprojektu – 30 szt.

Łączna liczba nieefektywnych źródeł ciepła (kotłów węglowych), które zostały wymienione na terenie Gminy Miejskiej Jarosław wyniosła w roku 2021 - 444 szt.

Na terenie Gminy Miejskiej Jarosław w 2022 r. dokonano wymiany nieefektywnych źródeł ciepła na urządzenia niskoemisyjne:

w obiektach będących w zasobach Gminy Miejskiej Jarosław

- kotły gazowe – 8 szt.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

[Signature]

w ramach Programu Czyste Powietrze

- kotły gazowe – 20 szt. przyłączy gazowych
- ogrzewanie olejowe – 1 szt.

Samodzielnie przez mieszkańców miasta

- kotły gazowe – 356 szt. przyłączy gazowych
- ogrzewanie elektryczne – 51 szt.
- kotły opalane biomasą lub spełniające wymogi Ekoprojektu – 4 sz.

Łączna liczba nieefektywnych źródeł ciepła (kotłów węglowych), które zostały wymienione terenie Gminy Miejskiej Jarosław wyniosła w roku 2022 - 440 szt.

Potwierdzeniem realizacji samodzielnej wymiany kotłów przez mieszkańców Miasta Jarosławia są ustalenia kontroli pracowników Straży Miejskiej przy udziale pracowników MOPS oraz Urzędu Miasta celem sprawdzenia czy i kiedy były wymienione źródła ciepła. W wyniku przeglądów terenowych, na podstawie notatek sporządzono wykaz nieruchomości, w których zostały wymienione źródła ciepła z adnotacją w którym roku.

Gmina Miejska Jarosław nie dofinansowywała ze środków budżetu gminy samodzielnej wymiany przez mieszkańców gminy nieekologicznych źródeł ciepła na ogrzewanie ekologiczne (ogrzewanie gazowe, kotły na paliwo stałe klasy 5, kotły spełniające wymogi Ekoprojektu i pompy ciepła).

Zestawienie zawierające informację nt. wymiany w roku 2021 starych kotłów węglowych na źródła niskoemisyjne i bezemisyjne zawarto w sprawozdaniu systemu naprawczego za rok 2021, które stanowi załącznik nr 4 do niniejszego protokołu.

Zestawienie zawierające informację nt. wymiany w roku 2022 starych kotłów węglowych na źródła niskoemisyjne i bezemisyjne zawarto w sprawozdaniu systemu naprawczego za rok 2022, które stanowi załącznik nr 5 do niniejszego protokołu.

Gmina nie posiada zinwentaryzowanych innych budynków, w tym w budownictwie indywidualnym, w których przeprowadzono w roku 2021 i 2022 działania mające na celu ograniczenie emisji.

Tym samym stwierdzono, że na terenie Gminy Miejskiej Jarosław użytkownicy ogrzewania indywidualnego wymienili:

- w 2021 r. 444 nieefektywne źródła ciepła (starych kotłów węglowych) na ogrzewanie niskoemisyjne lub bezemisyjne tj. w liczbie większej niż określono w Programie (439 szt.). Stan zaawansowania realizacji działania 100%,
- w 2022 r. 440 nieefektywnych źródeł ciepła (starych kotłów węglowych) na ogrzewanie niskoemisyjne lub bezemisyjne tj. w liczbie większej niż określono w Programie (439 szt.). Stan zaawansowania realizacji działania 100%.

Na podstawie wprowadzonych do portalu e-sprawozdawczość danych dot. realizacji Działania PsOeUa - ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego, niniejszy program dokonał obliczeń osiągniętego w roku 2021 i 2022 efektu ekologicznego tj. poziomu redukcji emisji zanieczyszczeń PM10, PM2,5 oraz BaP, które są na poziomie wyższym od określonego w „Programie ochrony powietrza ...” dla Gminy Miejskiej Jarosław.

6.2. Działanie naprawcze nr 2 - PsDzKo - prowadzenie działań kontrolnych

W 2021 roku Gmina Miejska Jarosław przeprowadziła 937 kontroli gospodarstw domowych, które miały na celu weryfikację stopnia wdrażania uchwały antysmogowej, a także

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

przestrzegania zakazów wprowadzonych tą uchwałą, wdrażania działań naprawczych z Programu oraz przestrzegania zakazu spalania odpadów. Kontrole zostały przeprowadzone przez pracowników Straży Miejskiej, którzy sporządzali każdorazowo Protokół z czynności kontrolnych w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów o utrzymanie czystości i porządku i ochronie środowiska. W wyniku kontroli nałożono 9 mandatów karnych oraz udzielono 12 pouczeń.

W 2022 roku Gmina Miejska Jarosław przeprowadziła 228 kontroli gospodarstw domowych, które miały na celu weryfikację stopnia wdrażania uchwały antysmogowej, a także przestrzegania zakazów wprowadzonych tą uchwałą, wdrażania działań naprawczych z Programu oraz przestrzegania zakazu spalania odpadów. Kontrole zostały przeprowadzone przez pracowników Straży Miejskiej i pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy sporządzali każdorazowo Notatkę służbową.

W wyniku kontroli nałożono 5 mandatów karnych oraz udzielono 5 pouczeń.

Stan zaawansowania realizacji działania: w 2021 r. - 100% i 2022 r. 100%.

Pisemną informację potwierdzającą ilość przeprowadzonych kontroli w roku 2021 zawarto w sprawozdaniu systemu naprawczego za rok 2021, która stanowi załącznik nr 4 do protokołu z kontroli.

Pisemną informację potwierdzającą ilość przeprowadzonych kontroli w roku 2022 zawarto w sprawozdaniu systemu naprawczego za rok 2022, która stanowi załącznik nr 5 do protokołu z kontroli.

6.3. Działanie naprawcze nr 3 - PsSyWs – stworzenie przez samorząd gminny systemu wsparcia wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych.

W dniu 16.12.2020 r. Gmina Miejska Jarosław podpisała porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie odnośnie prowadzenia promocji przez Gminę programu Czyste Powietrze. Delegowani pracownicy Urzędu Miasta Jarosławia w ramach działania punktu konsultacyjnego (czynny w poniedziałki w godzinach od 11:30 do 15:30 oraz w środy i piątki w godzinach od 12:00 do 15:00) udzielali konsultacji nt. programu, a mieszkańcy mogli skorzystać z pomocy przy wypełnianiu wniosków o dofinansowanie składanych do WFOŚiGW.

W roku 2021 udzielono 300 porad i konsultacji mieszkańcom, natomiast w 2022 r. udzielono 900 porad i konsultacji.

W trakcie kontroli przedstawiono sprawozdanie systemu naprawczego za rok 2021 z pisemną informacją nt. realizacji w roku 2021 działania naprawczego nr 3 - PsSyWs, która stanowi załącznik nr 4 do protokołu. Ponadto w sprawozdaniu systemu naprawczego za rok 2022 zawarto informację nt. realizacji w roku 2022 działania naprawczego nr 3 (stanowi załącznik nr 5 do protokołu).

Informację o realizacji ww. działania za okres roku 2021 i 2022 zawarto w portalu e-sprawozdawczość.

6.4. Działanie naprawcze nr 4 - PsObZi – zwiększenie udziału zieleni w miastach strefy podkarpackiej.

Zgodnie ze sprawozdaniami systemu naprawczego za rok 2021 i 2022 z dnia 11.08.2023 r. Gmina Miejska Jarosław wzbogacała tereny zielone poprzez nasadzenia oraz uzupełnianie nasadzeń na terenach zielonych stanowiących własność Gminy Miejskiej Jarosław (park, teren cmentarza, place zabaw, pas drogowy), których powierzchnia wyniosła:

- w roku 2021 - 5,605 ha
- w roku 2022 - 4,828 ha.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że podjęte przez Gminę Miejska Jarosław działania polegające na zwiększeniu udziału terenów zielonych o powierzchni 5,605 ha w 2021 r. i 4,828 ha (w 2022 r.) wypełniają obowiązek określony w Działaniu naprawczym nr 4 - PsObZi (zwiększenie terenów zielonych o powierzchni 4,29 ha). Sprawozdanie systemu naprawczego za rok 2021 stanowi załącznik nr 4, a za rok 2022 – załącznik nr 5.

6.5. Działanie naprawcze nr 5 - PsEdEk - edukacja ekologiczna.

W roku 2021 w ramach edukacji ekologicznej Miasto Jarosław wzięło udział w dwóch akcjach ekologicznych:

- 1/ akcja ekologiczna, pn.: „Zabiegam o czysty Jarosław”, - zorganizowano sprzątanie terenów nad Sanem,
- 2/ Konkurs pn.: „Ziemia planeta marzeń”,- edukacyjne działania na rzecz ochrony klimatu, ograniczania skutków globalnego ocieplenia oraz działań adaptacyjnych. Dzieci ze szkół podstawowych i przedszkoli brały udział w Programach pn.: „Być jak Ignacy”, oraz w konkursie ekologicznym, pt. „Mistrz Recyklingu i Przyjaciele”

Pracownicy Urzędu Miasta prowadzili pogadanki w Miejskim Przedszkolu Nr 9 w Jarosławiu.

Wszystkie ww. akcje miały na celu działalność edukacyjno-wychowawczą, miały za zadanie uczyć jak postępować z odpadami zielonymi, z gospodarstw domowych, ogrodów, działek i innych terenów zielonych; uwrażliwić na problemy i zagrożenia środowiskowe, uświadamiać przyczyny i skutki, uczyć metod ich rozwiązywania oraz odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze, a także mobilizować do czynnego podejmowania działań (osobistych i grupowych) na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

W roku 2022 w ramach edukacji ekologicznej Miasto Jarosław wzięło udział w akcjach ekologicznych, tj.:

- 1/ Program pn.: „Czyste Powietrze”;
- 2/ Projekt pn.: „JarosLove”;
- 3/ Program pn.: „Ciepłe Mieszkanie”;

Udział w akcjach:

- Światowy Dzień Zdrowia, hasło: Dbajmy o czystość naszego powietrza;
- Badania spirometryczne w wyniku zanieczyszczenia powietrza;
- Edukacyjna Sieć Antysmogowa;
- Międzynarodowy Dzień Czystego Powietrza dla Błękitnego Nieba;
- Jarosławski Rok Ochrony Środowiska i Adaptacji do Zmian Klimatu;
- Jesienne spotkania z mieszkańcami miały na celu m. in. poprawę jakości powietrza

Pracownicy Urzędu Miasta prowadzili pogadanki w Szkole Podstawowej Nr 4; Szkole Podstawowej Nr 10 oraz w Przedszkolu Nr 10, przy ul. Kombatantów w Jarosławiu.

Wszystkie ww. akcje miały na celu działalność edukacyjno-wychowawczą, miały za zadanie uczyć jak postępować z odpadami zielonymi, z gospodarstw domowych, ogrodów, działek i innych terenów zielonych; uwrażliwić na problemy i zagrożenia środowiskowe, uświadamiać przyczyny i skutki, uczyć metod ich rozwiązywania oraz odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze, a także mobilizować do czynnego podejmowania działań (osobistych i grupowych) na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

Ponadto w latach 2021-2022 Burmistrz Miasta Jarosławia zapraszał mieszkańców miasta Jarosławia na cykl spotkań w poszczególnych dzielnicach. Spotkania z mieszkańcami miały miejsce w siedmiu dzielnicach miasta. Omawiane były zagadnienie dot. m.in. Programu

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

„Czyste powietrze”, rozdawano też mieszkańcom ulotki na temat. Przedmiotowego Programu.

W trakcie kontroli przedstawiono sprawozdanie systemu naprawczego za rok 2021 zawierające informację nt. przeprowadzonej w 2021 r. edukacji ekologicznej, który stanowi załącznik nr 4 do protokołu. Ponadto w sprawozdaniu za rok 2022 zawarto informację nt. przeprowadzonej edukacji ekologicznej w 2022 r. - stanowi załącznik nr 5 do protokołu. Informację o przeprowadzonych akcjach edukacji ekologicznej za okres roku 2021 i 2022 zawarto w portalu e-sprawozdawczość.

7) działania informacyjne i edukacyjne prowadzone przez kontrolowany organ administracji samorządowej

Działania zostały opisane w punkcie 6.5. protokołu z kontroli.

8) czy kontrolowany organ administracji samorządowej występował o wsparcie finansowe np. do NFOŚiGW, WFOŚiGW

W roku 2021 i 2022 Gmina nie występowała o dofinansowanie do NFOŚiGW i WFOŚiGW na realizację zadań określonych w programie ochrony powietrza lub jego aktualizacji.

9) czy kontrolowany organ administracji samorządowej otrzymał wsparcie finansowe na realizację zadań określonych w programie ochrony powietrza lub jego aktualizacji

W roku 2021 i 2022 Gmina Miejska Jarosław nie otrzymała dofinansowania od NFOŚiGW i WFOŚiGW na realizację zadań określonych w programie ochrony powietrza lub jego aktualizacji.

10) czy kontrolowany organ administracji samorządowej informował zarząd województwa lub sejmik województwa o braku możliwości realizacji zadań określonych w programie ochrony powietrza lub jego aktualizacji

W roku 2021 i 2022 Gmina Miejska Jarosław nie informowała zarządu województwa ani sejmiku województwa o braku możliwości realizacji zadań określonych w programie ochrony powietrza.

11) czy kontrolowany organ administracji samorządowej składał uwagi do projektu programu ochrony powietrza lub jego aktualizacji, przekazanego w ramach opiniowania przez zarząd województwa

W roku 2020 Gmina Miejska Jarosław nie składała uwag do projektu programu ochrony powietrza, przekazanego w ramach opiniowania przez zarząd województwa.

12) czy realizacja określonych w programie ochrony powietrza lub jego aktualizacji zadań np. na termomodernizacji budynków mieszkalnych, wymiany niskosprawnych pieców na paliwo stałe w lokalach mieszkalnych, wykonywana była przy wsparciu finansowym mieszkańców przez organ samorządowy odpowiedzialny za realizację owego zadania

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Gmina Miejska Jarosław nie wspierała finansowo mieszkańców przy realizacji wymiany niskosprawnych pieców na paliwo stałe na źródła niskiemisyjne.

13) jakość powietrza na terenie gminy w roku 2021 i 2022 na podstawie oceny jakości powietrza w województwie

Na terenie Gminy Miejskiej Jarosław w ramach PMS^Ś prowadzone są pomiary jakości powietrza na stacji zlokalizowanej przy ul. Pruchnickiej. Ocena jakości powietrza na tym obszarze za lata 2021-2022 wykonana została w oparciu o wyniki pomiarów ze stacji oraz rozkłady stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, przygotowane na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza przy wykorzystaniu wyników modelowania matematycznego wykonanego przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy (IOŚ-PIB).

W przyjętej uchwale nr XXVII/463/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z 28 września 2020 r. „Programie ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz Planie Działań Krótkoterminowych” teren Gminy Miejskiej Jarosław wskazano wśród obszarów z przekroczeniem dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} faza II (poziom 20 µg/m³ obowiązujący od 1.01.202 r.) i średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

Na podstawie oceny jakości powietrza za rok 2021 stwierdzono, że:

- w 2021 r. na obszarze Gminy Miejski Jarosław dotrzymane zostało dopuszczalne stężenie średnioroczne pyłu PM₁₀ i dopuszczalne dobowe stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀. Na obszarze gminy przekroczone zostało natomiast dopuszczalne stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM_{2,5} fazy II (20 µg/m³) - obszar przekroczenia objął 23% powierzchni miasta oraz docelowe średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu (obszar przekroczenia objął 49% powierzchni miasta).

Na podstawie oceny jakości powietrza za rok 2022 stwierdzono, że:

- w 2022 r. na obszarze Gminy Miejski Jarosław dotrzymane zostało dopuszczalne stężenie średnioroczne pyłu PM₁₀, dopuszczalne dobowe stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ i dopuszczalne stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM_{2,5} fazy II. Na obszarze gminy przekroczone zostało natomiast docelowe średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu (obszar przekroczenia objął 23% powierzchni miasta).

W 2021 r. dla powiatu lubaczowskiego nie były ogłaszane alerty związane z poziomem informowania i poziomem alarmowym, określonym dla pyłu zawieszonego PM₁₀.

Nie były wysyłane do WCZK w Rzeszowie informacje o ryzyku przekroczenia w 2021 r. na terenie powiatu Lubaczowskiego poziomów dopuszczalnych określonych dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz dla poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

2. Stwierdzone naruszenia i nieprawidłowości.

Brak naruszeń

3. Popelnione wykroczenia i zastosowane sankcje.

Nie dotyczy.

4. Inne zagadnienia.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Czynności kontrolne na terenie Urzędu Miasta Jarosławia prowadzono w dniach 8 i 11.08.2023 r.

5. Informacje końcowe.

Integralną część niniejszego protokołu stanowią następujące załączniki:

1. Upoważnienia do składania wyjaśnień w trakcie kontroli przeprowadzanej przez WIOŚ w Rzeszowie udzielone dla Pani Grażyny Strzelec, Pani Ewy Bernackiej, Pana Lesława Strohbach i Pani Małgorzaty Cetnarowicz.
2. Wydruk z portalu e-sprawozdawczość za 2021.
3. Wydruk z portalu e-sprawozdawczość za 2022.
4. Sprawozdanie systemu naprawczego za rok 2021.
5. Sprawozdanie systemu naprawczego za rok 2022.

Dane i informacje zastrzeżone: Protokół nie zawiera informacji zastrzeżonych.

Osoba uprawniona do reprezentowania kontrolowanego ma prawo wnieść do protokołu kontroli umotywowane zastrzeżenia i uwagi przed jego podpisaniem lub odmówić podpisania protokołu.

W przypadku odmowy podpisania protokołu kontroli może w terminie siedmiu dni przedstawić swoje stanowisko na piśmie Podkarpackiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Wszystkie strony protokołów dwustronnie parafowano.

Jeden egzemplarz protokołu doręczono Panu Dariuszowi Tracz – Zastępcy Burmistrza Jarosławia.

Zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 221 z późn. zm.) dokonano wpisu w książce kontroli pod pozycją: 9/2023.

Miejsce i data podpisania protokołu: Jarosław, 11.08.2023 r.

z up. BURMISTRZA
ZASTĘPCA BURMISTRZA
Tracz
dr Dariusz Tracz

URZĄD MIASTA JAROSŁAWIA
37-500 Jarosław, Rynek 1
tel. 16 624 87 00, fax 16 624 87 65
300 792 10 06 136 Regon 600524654

GLÓWNY SPECJALISTA

Adam Proszczyński
Adam Proszczyński

Podpis i pieczęć uprawnionego
przedstawiciela kontrolowanego

Podpis i pieczęć uprawnionego
inspektora

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

INFORMACJA O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH

Wypełniając obowiązek wynikający z wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (RODO), informujemy:

Administrator danych. Dane osobowe będą przetwarzane przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z siedzibą w Rzeszowie, ul. Gen. M. Langiewicza 26. Z Administratorem można się skontaktować w następujący sposób: 1) Listownie na adres: ul. Gen. M. Langiewicza 26, 35-101 Rzeszów; 2) Przez elektroniczną skrzynkę podawczą dostępną pod adresem ePUAP: /wiosrzeszow/skrytka, 3) Telefonicznie pod numerem: 17 854-38-41, 17 854-36-83.

Inspektor ochrony danych. Z Inspektorem można się skontaktować pod adresem: iod@wios.rzeszow.pl

Cele i podstawy przetwarzania. Dane osobowe przetwarzane są wyłącznie w celu wypełniania uprawnień i obowiązków ustawowych WIOŚ, na podstawie przepisów Ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego oraz w celach archiwalnych zgodnie z ustawą z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Obowiązek podania danych wynika z tych ustaw (podstawa prawna: art. 6 ust. 1 lit. c RODO – przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze).

Odbiorcy danych. W związku ze sprawowaniem kontroli nad działalnością inspekcyjną WIOŚ, dostęp do danych posiada Główny Inspektor Ochrony Środowiska. Dane osobowe, w uzasadnionych przypadkach, mogą zostać udostępnione także innym organom administracji publicznej i innym podmiotom zgodnie z Ustawą o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz innym podmiotom, zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz Ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. Dostęp do danych mogą także posiadać podmioty realizujące wsparcie techniczne lub organizacyjne dla WIOŚ na podstawie zawartych umów.

Źródło i kategorie odnośnych danych. WIOŚ może pozyskiwać dane z ogólnodostępnych źródeł (w szczególności bazy CEIDG), od innych organów administracji publicznej, innych podmiotów lub od innych stron i uczestników postępowania. Zakres danych obejmuje w szczególności imię, nazwisko, numer identyfikacyjny oraz adres zamieszkania (jeśli jest tożsamy z adresem prowadzenia działalności).

Okres przechowywania danych. Nie krócej niż 10 lat z uwzględnieniem Jednolitego rzeczowego wykazu akt.

Prawa osób, których dane dotyczą. Zgodnie z RODO przysługuje: a) Prawo dostępu do swoich danych i otrzymania ich kopii; b) Prawo do sprostowania (poprawy) swoich danych; c) Prawo do usunięcia danych osobowych, gdy ich przetwarzanie nie wynika z obowiązku prawnego lub sprawowania władzy publicznej; d) Prawo do sprzeciwu lub ograniczenia przetwarzania danych – w przypadkach przewidzianych w RODO.

Prawo do skargi. W przypadku podejrzenia, że przetwarzanie danych narusza przepisy RODO, każdemu przysługuje prawo złożenia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych. W Rzeczypospolitej Polskiej organem nadzorczym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

